

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1945

Vyhlášené: 27.10.1945 Časová verzia predpisu účinná od: 03.08.1948 do: 27.04.1956

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

104

Dekret presidenta republiky ze dne 24. října 1945 **o závodních a podnikových radách.**

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

HLAVA I.

Závodní zastupitelstvo zaměstnanců

§ 1

(1) Zájmovým zastupitelstvem zaměstnanců v závodě (dále jen „závodní zastupitelstvo“) jsou závodní rada, závodní důvěrník, podniková rada a náhradní orgán závodního zastupitelstva. Závodní zastupitelstvo je prvotním a výkonným orgánem jednotné odborové organizace.

(2) V závodech, které zaměstnávají pravidelně méně než 3 zaměstnance, vykonávají působnost závodního zastupitelstva v rozsahu uvedeném v § 20, č. 1 všeobecné orgány jednotné odborové organizace. Podrobné předpisy o tom stanoví vláda nařízením.

(3) Působnost jednotné odborové organizace hájiti a zastupovati zájmy zaměstnanců není tímto dekretem dotčena.

§ 2

(1) Vedení závodu náleží správě závodu a ona jest výlučně odpovědnou za podnikání a jeho úspěch. Závodnímu zastupitelství nepřisluší zasahovati do správy a provozu samostatnými nařízeními. Závodní zastupitelstvo a správa závodu budťe ve stálém styku tak, aby byl trvale zajištěn hladký a nerušený chod závodu.

(2) Závodní zastupitelstvo má usilovati o to, aby jak správa závodu, tak zaměstnanci závodu uplatňovali a uskutečňovali opatření, odpovídající obecnému prospěchu hospodářskému a upustili od takových, které tomuto cíli škodí.

HLAVA II.

Zřízení a organizace závodního zastupitelstva

Část první.

Zřízení závodního zastupitelstva

§ 3

(1) Závodní rada se zřizuje pro každý samostatný závod, který pravidelně zaměstnává alespoň 20 zaměstnanců.

(2) Závodem podle tohoto dekretu rozumí se provozní zařízení zaměstnavatele, k němuž jsou závodní zaměstnanci v pracovním (služebním) poměru.

(3) Samostatným je závod, který se správou nebo účtováním liší od jiných závodů téhož podniku nebo téhož zaměstnavatele.

§ 4

V samostatném závodě, který pravidelně zaměstnává méně než 20 osob, alespoň 3 zaměstnance, zřizuje se závodní důvěrník.

§ 5

(1) V závodech, v nichž jest zříditi závodní radu nebo závodního důvěrníka, jmenuje příslušný orgán jednotné odborové organisace náhradní orgán závodního zastupitelstva ze zaměstnanců závodu na dobu, než bude závodní rada ustavena nebo zvolen závodní důvěrník.

(2) Náhradní orgán závodního zastupitelstva vykonává působnost, příslušející závodní radě, po případě závodnímu důvěrníku. Způsob zřízení a organisaci náhradního orgánu závodního zastupitelstva stanoví vláda nařízením.

§ 6

(1) Tvoří-li několik závodů téhož zaměstnavatele samostatnou hospodářskou jednotu s jednotným hospodářským úkolem a vedením (správou), může býti pro podnik usnesením závodních rad zřízena podniková rada.

(2) Podmínky zřízení podnikových rad a jejich organisaci v podnicích nositelů veřejné správy s rozsáhlým obvodem působnosti nebo se složitou funkční organisací stanoví k návrhu jednotné odborové organisace ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s poverenikem pre sociálnu starostlivosť.

(3) Způsob zřízení podnikové rady stanoví vláda nařízením.

§ 7

(1) Členové závodní rady se volí přímou a tajnou volbou na základě kandidátní listiny, kterou navrhuje jednotná odborová organisace. Kandidáty určuje její závodní organisace, a to na své členské schůzi. Závodní rada jest zvolena, hlasovaly-li pro kandidátní listinu nejméně 4/5 členů osazenstva na volbě zúčastněných.

(2) Závodní důvěrník se volí přímou a tajnou volbou absolutní většinou hlasů.

(3) Volební právo, volitelnost, povinnost přijmouti volbu a volební řízení upraví vláda nařízením.

Část druhá.

Organisace závodního zastupitelstva

Závodní rady

§ 8

(1) Počet členů závodní rady činí v závodech s 20 až 60 zaměstnanci 3 členy, se 61 až 100 zaměstnanci 4 členy; na každých dalších 100 zaměstnanců až do 400 připadá vždy další jeden člen, od 401 až do 1 000 zaměstnanců na každých dalších 200 a od 1 001 do 4 000 zaměstnanců

vždy na každé další 2 000 další jeden člen závodní rady. Při tom zlomky nad polovinu rozdílu počtu zaměstnanců pro určení dalšího člena závodní rady počítají se za čísla celá.

(2) Pro stanovení počtu členů závodní rady je rozhodným počet zaměstnanců v závodě v den vyhlášení voleb.

(3) Počet náhradníků odpovídá počtu členů závodní rady.

§ 9

(1) Závodní rada se volí na dobu dvou roků.

(2) Volební období počíná 1. května nebo dnem, kdy se závodní rada později ustavila. Končí dnem 30. dubna.

§ 10

(1) Závodní rada zaniká:

- a) poklesem počtu zaměstnanců v závodě po 3 měsíce pod 20 nebo
- b) trvalým zastavením provozu závodu.

(2) Činnost závodní rady končí:

- a) uplynutím volebního období,
- b) klesl-li počet členů závodní rady spolu s náhradníky pod polovici,
- c) rozpuštěním závodní rady příslušným orgánem jednotné odborové organizace, nebo
- d) odstoupením závodní rady, bylo-li přijato na závodním shromáždění.

(3) V případech uvedených v odstavci 2, písm. a), b) a d) setrvávají členové závodní rady v činnosti až do doby, kdy bude ustavena nová závodní rada nebo zřízen náhradní orgán.

(4) Podrobné předpisy o podmínkách a následcích zániku závodní rady nebo ukončení její činnosti stanoví vláda nařízením.

§ 11

(1) Členství v závodní radě jest funkcí čestnou.

(2) Je-li toho podle rozsahu činnosti závodní rady třeba a souhlasí-li s tím příslušný orgán jednotné odborové organizace, zproští správa závodu k návrhu závodní rady na dobu funkčního období jednoho nebo více členů závodní rady výkonu prací, k nimž podle pracovní smlouvy nebo služebních předpisů jsou povinni, a to:

v závodech s více než 500 zaměstnanci jednoho člena,

v závodech s více než 5 000 zaměstnanci dva členy a

v závodech s více než 10 000 zaměstnanci tři členy;

dohodou mezi správou závodu a závodní radou a se souhlasem příslušného orgánu jednotné odborové organizace může býti zproštěn čtvrtý, po případě pátý člen závodní rady.

(3) Členové závodní rady, kteří nebyli zproštěni výkonu prací podle odstavce 2, nesmějí zameškati výkonem funkce více pracovní doby, než kolik vyžaduje výkon funkce.

(4) Členové závodní rady mají nárok na mzdu (plat), která jim ušla pro výkon funkce, bylo-li jej nutno uskutečnit v pracovní době. Členové závodní rady, kteří byli zproštěni výkonu prací podle odstavce 2, mají nárok na mzdu (plat), která by jim náležela, kdyby pracovali. Smluvní ustanovení, která tomu odporují, jsou neplatná. Nedotčena zůstávají příznivější ustanovení smluv a služební práva.

§ 12

Správa závodu nesmí omezovat členy závodní rady v jejich činnosti podle tohoto dekretu. Se členy závodní rady i po skončení funkce nesmí být nakládáno nepříznivěji než s jinými zaměstnanci téže kategorie.

§ 13

(1) Pracovní (služební) poměr člena závodní rady může být zaměstnavatelem zrušen a člen závodní rady může být přeložen jednostranným opatřením správy závodu do jiného závodu jen po předchozím souhlasu závodní rady.

(2) Odepřela-li závodní rada souhlas, může zaměstnavatel navrhnouti u příslušného orgánu jednotné odborové organizace, aby na místě závodní rady udělil souhlas ke zrušení pracovního (služebního) poměru nebo k přeložení.

(3) Souhlasu závodní rady podle odstavců 1 a 2 se vyžaduje také ke zrušení pracovního (služebního) poměru bývalého člena závodní rady v době dvou roků od zániku jeho funkce. V této době není však třeba souhlasu, byl-li bývalý člen závodní rady pravoplatně soudem odsouzen

- a) pro zločin nebo pro přečin nebo přestupek, spáchaný z pohnutek nízkých nebo nečestných nebo pro trestný čin proti veřejné mravopoctnosti,
- b) pro přečin nebo přestupek podle zákona ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb., na ochranu republiky, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 14

(1) Závodní rada a její členové jsou povinni vykonávat funkci tak, aby chod závodu neutrpěl újmy a pořádek v závodě nebyl porušen.

(2) Členové závodní rady jsou povinni zachovávat úplnou mlčenlivost o výrobních, obchodních a provozních tajemstvích závodu.

(3) Členové závodních rad v závodech důležitých pro obranu státu jsou při výkonu své činnosti vázáni ustanovením zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu a předpisů jej měnících a doplňujících.

§ 15

Členství v závodní radě zaniká:

- a) zánikem závodní rady nebo skončením její činnosti,
- b) ztrátou volitelnosti,
- c) rozvázáním pracovního (služebního) poměru se závodem,
- d) vzdáním se, bylo-li příslušným orgánem jednotné odborové organizace schváleno, nebo
- e) zbavením funkce člena závodní rady příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

§ 16

Zásady pro jednání závodní rady stanoví vláda nařízením. V mezích těchto předpisů řídí se jednání závodní rady jednacím řádem, o němž se usnáší závodní rada a jež schvaluje jednotná odborová organizace podle vzorného jednacího řádu, vdaného jí se schválením ministerstva ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s povereníkem pro sociálnu starostlivosť.

§ 17**Závodní shromáždění**

(1) Závodní rada svolává podle potřeby shromáždění zaměstnanců závodu (závodní shromáždění).

(2) Závodní rada podává závodnímu shromáždění zprávu o své činnosti a hospodaření.

§ 18**Ostatní orgány závodního zastupitelstva**

(1) O závodních důvěrnících platí obdobně ustanovení této části s výjimkou § 8. Podrobnosti stanoví vládní nařízení.

(2) Organizaci podnikových rad stanoví vláda nařízením.

§ 19**Náklady činnosti**

(1) Závodní rada uhrazuje náklady své funkční činnosti podle rozpočtu schváleného jednotnou odborovou organizací. Náklady mohou být určeny rozpočtem až do výše, kterou stanoví vláda nařízením.

(2) Rozpočtovou částku hradí závodně radě správa závodu. Hospodaření rozpočtem kontroluje příslušný orgán jednotné odborové organizace. O rozpočtu a o výsledku hospodaření podává závodní rada zprávu závodnímu shromáždění.

(3) Správa závodu jest povinna poskytnouti závodní radě na její návrh místnosti s potřebným zařízením, otopem a osvětlením, a to pro schůze a úřadování závodní rady a volebního výboru a pro schůze závodního shromáždění.

HLAVA III.**Působnost závodního zastupitelstva****Část první.****Závodní rady****§ 20**

Závodní rady jsou povolány:

1. hájit a povzbuzovati hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců v závodě;
2. dohlížeti, zda hospodářská činnost závodu (podniku) je vykonávána v souhlasu s obecným zájmem hospodářským a podle ustanovení o hospodaření vydaných;
3. dohlížeti, zda hospodářská činnost závodu (podniku) je vykonávána tak, aby při zachování zřetelů obecného prospěchu hospodářského a platných předpisů o hospodaření byly spravedlivě uspokojovány hospodářské, sociální, zdravotní a kulturní zájmy zaměstnanců závodu (podniku);

4. účastniti se v závodech (podnicích) na správě závodu (podniku) návrhy a radou za tím účelem, aby bylo dosaženo k obecnému prospěchu hospodářskému co největší hospodárnosti a výkonu;
5. spolupůsobiti podle předpisů o tom vydaných při výkonu hospodářské a sociálně-politické veřejné správy.

§ 21

(1) Vládním nařízením mohou býti v mezích působnosti stanovené v § 20 uloženy závodním radám další úkoly.

(2) Podrobné předpisy o působnosti závodních rad stanoví vláda nařízením.

(3) Příslušný orgán jednotné odborové organizace řídí a usměrňuje činnost závodních rad v mezích předpisů o jejich působnosti.

§ 22

Závodní rady jsou při výkonu svých úkolů podle § 20, č. 1 oprávněny zejména:

1. účastniti se na hromadné úpravě pracovních podmínek v mezích platných předpisů,
2. účastniti se na úpravě pracovních poměrů jednotlivých zaměstnanců,
3. spolupůsobiti při zařazování zaměstnanců na pracovní místa,
4. spolurozhodovati o přijímání zaměstnanců s hlediska mravní způsobilosti a státní spolehlivosti,
5. spolurozhodovati o propuštění zaměstnanců,
6. zakládati a spravovati zařízení k blahu zaměstnanců určená,
7. dozírati na sociálně-politickou a sociálně-zdravotní ochranu zaměstnanců v závodě.

§ 23

Aby závodní rady mohly plniti úkoly uvedené v § 22, jest správa závodu povinna:

1. předem projednati se závodní radou všechny všeobecné otázky, týkající se zaměstnanců závodu, jakož i důležité otázky, týkající se jednotlivých zaměstnanců;
2. doručiti závodní radě opisy pracovních smluv a řádů, jakož i všechny další jejich změny;
3. dáti zmocněnému členu závodní rady nahlédnouti do mzdových a platových listin vedených závodem, do mzdových knih a jiných výkazů, do závodních písemností, týkajících se činnosti zaměstnanců v závodě, jakož i do jiných písemností závodu, významných pro činnost závodní rady podle § 22 a umožniti mu, aby si pořídil výpisy;
4. vyrozuměti neprodleně závodní radu o příchodu dozorčího orgánu ve věcech sociální a zdravotní ochrany zaměstnanců, jakož i o komisionálním řízení v těchto věcech.

§ 24

Podíl na čistém zisku

(1) Správa závodu, v němž je nebo má býti zřízena závodní rada, závodní důvěrník nebo náhradní orgán závodního zastupitelstva, je povinna odváděti jednotnému fondu pracujících (§ 24a) 10 % podíl na čistém zisku. Výši podílu na čistém zisku, který se odvádí jednotnému fondu pracujících ve veřejných podnicích, stanoví vláda nařízením.

(2) Tvoří-li několik závodů podnik (§ 6), je základem pro výpočet podílu podle odstavce 1 čistý zisk celého podniku.

(3) Vláda vydá nařízením bližší předpisy o součinnosti správy závodu a orgánů veřejné správy při provádění tohoto zákona a o způsobu, jakým se zjišťuje základ pro výpočet podílu na čistém zisku, o jeho splatnosti a způsobu odvádění, jakož i o způsobu odvádění příspěvku podle § 32.

(4) Spory o plnění nebo o výši podílu na čistém zisku podle odstavce 1, první věty výlučně rozhoduje na návrh jednotného fondu pracujících nebo správy závodu příslušná rozhodčí komise (§ 33).

§ 24a.

(1) Jednotný fond pracujících se zřizuje jako samostatná právnická osoba při jednotné odborové organizaci. Jeho úkolem je podporovati úsilí o zlepšení sociálního, zdravotního a kulturního stavu zaměstnanců.

(2) Předpisy o orgánech, správě a hospodaření jednotného fondu pracujících a o dozoru nad ním, o použití jeho prostředků, jakož i o jeho úkolech a o účtování a o projednávání účetní závěrky obsahují stanovy, které vydá vláda nařízením po slyšení příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

(3) Jednotný fond pracujících jest osvobozen od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních. Jeho jmění je osvobozeno od poplatkového ekvivalentu.

(4) Orgány jednotného fondu pracujících jsou povinny zachovati úplnou mlčenlivost o výrobních, obchodních a provozních tajemstvích závodu, o nichž se dověděly při výkonu funkce.

§ 25

Dohled na hospodářskou činnost závodu (podniku)

(1) Aby mohla býti vykonávána působnost podle § 20, č. 2 a 3, náleží závodní radě:

- a) účastniti se sdělání obchodního a výrobního plánu, jeho rozvrhu a provádění, a to tak, že činí připomínky nebo navrhuje změny zásadní povahy a dozírá nad tím, zda obchodní a výrobní plán závodu je v souladu s hospodářským plánem celostátním;
- b) dohlížeti na provádění obchodního a výrobního plánu včetně investičního programu;
- c) dohlížeti na provoz a správu závodu (podniku) po stránce technické, správní a hospodářské.

(2) Soudí-li závodní rada, že zamýšlená opatření nebo daný stav není v souladu s předpisy uvedenými v § 20, č. 2 a 3, může správě závodu předložití potřebné návrhy. Nesetká-li se návrh ani po projednání věci se správou závodu s úspěchem, může navrhnouti u příslušného orgánu veřejné správy, aby byla zjednána náprava.

(3) Ustanovení § 20, č. 2 a 3 a odstavců 1 a 2 tohoto paragrafu nelze použítí u závodních rad účelových zařízení, zejména politických, odborových, konfesionálních, vědeckých, uměleckých organizací a zařízení, dále domácností, spotřebních družstev a hospodářských svazů, pokud jde o dohled na činnost závodu s hlediska účelu těchto organizací a zařízení.

§ 26

Účast na správě závodu (podniku)

(1) Sledujíc účel, uvedený v § 20, č. 4, závodní rada navrhuje správě závodu opatření, způsobilá prospěti hospodárnosti a výkonnosti závodu. K těmto opatřením patří zejména zdokonalení provozu, technického zařízení závodu a zařízení bezpečnostních a zdravotních.

(2) Správa závodu jest povinna zkoumati návrhy závodní rady, jednati o nich se závodní radou a při provádění jednotlivých opatření přihlížeti k připomínkám závodní rady. Pokud možno bez průtahů, nejpozději však do dvou měsíců ode dne podání písemného návrhu, jest správa závodu povinna sdělití písemně závodní radě, co bylo nebo bude zařízeno na základě návrhu nebo z jakého důvodu není možno nebo vhodno jej provést.

§ 27

(1) Aby závodní rada mohla plnit úkoly, uvedené v §§ 22 až 26, jest správa závodu povinna:

- a) slyšeti závodní radu o všech zamýšlených hospodářských opatřeních, která vybočují z mezí obvyčejného hospodaření;
- b) sdělovati závodní radě vyžádaná vysvětlení, podávati ve schůzích závodní rady zprávy o hospodářském, obchodním, výrobním a technickém stavu závodu, o jeho výkonnosti a záměrech pro další dobu, a to alespoň jednou měsíčně, jakož i vždy, žádá-li o to závodní rada; podávati zprávy o stavu závodu v závodním shromáždění alespoň jednou za půl roku; při tom nemusí správa závodu sdělovati výrobních tajemství;
- c) dáti nahlédnouti zmocněnému členu závodní rady do obchodních knih a jiných písemností, týkajících se závodu, podati k nim potřebná vysvětlení a poskytnouti mu možnost, aby si pořídil výpisy;
- d) přeložiti závodní radě opis účetní uzávěrky za předešlý obchodní rok, a to účet rozvažný, pokud se týče také účet ztráty a zisku, a to nejpozději do 14 dnů po sestavení bilance.

(2) Závodní rada účastní se svými zástupci úředních komisionelních jednání, jakož i jiných úředních jednání, konaných v závodě, pokud svým předmětem se dotýkají působnosti závodní rady podle § 20, č. 2 a 4. Správa závodu jest povinna vyrozuměti včas závodní radu o příchodu dohlédajících orgánů do závodu a o všech komisionelních jednáních a jiných úředních jednáních v závodě.

(3) Jsou-li k tomu závažné důvody, může závodní rada žádati, aby byla na účet závodu provedena příslušným veřejným orgánem odborná revize.

(4) Závodní rada účastní se svými zástupci všech jednání a schůzí orgánů správy závodu. Správa závodu je povinna vyrozuměti včas závodní radu o všech jednáních a schůzích těchto orgánů. Bližší předpisy, zejména pokud jde o závody zbrojní výroby, stanoví vláda nařízením.

(5) Pokud není stanoveno v předcházejících ustanoveních jinak, může si správa závodu nebo závodní rada vyžádati rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy o sporech, které vznikly při provádění §§ 25 až 27 a nemohly býti odklizeny dohodou.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 nelze použítí v případech, uvedených v § 25, odst. 3.

(7) Vládním nařízením mohou býti upraveny v mezích působnosti stanovené v § 20 další prostředky činnosti závodní rady.

Část druhá.

Ostatní orgány závodního zastupitelstva

§ 28

Závodní důvěrník vykonává obdobně působnost příslušející závodní radě. Podrobné předpisy stanoví vláda nařízením.

§ 29

Podniková rada projednává záležitosti, týkající se společných zájmů zaměstnanců podniku a vykonává další působnost, která jinak přísluší závodní radě, a to v záležitostech týkajících se celého podniku. Podrobné předpisy o tom stanoví vláda nařízením.

HLAVA IV.**Zaměstnanecké rady nositelů veřejné správy****§ 30**

(1) Ve veřejných úřadech, soudech, provozních zařízeních veřejných ústavů, fondů a v jiných zařízeních nositelů veřejné správy zřizují se zaměstnanecké rady.

(2) O organizaci a působnosti zaměstnaneckých rad a jejich výborů (§ 31), jakož i o povinnosti nositelů veřejné správy vůči nim platí obdobně a přiměřeně ustanovení tohoto dekretu, platná pro závodní a podnikové rady. Vládní nařízení stanoví, komu přísluší rozhodovati o stížnostech a sporech z důvodu činnosti zaměstnanecké rady a výboru zaměstnaneckých rad, jakož i ve sporech o rozsah jejich pravomoci.

(3) Ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s povereníkem pro sociálnu starostlivosť, stanoví k návrhu jednotné odborové organizace v dohodě s příslušným ústředním úřadem, které zařízení nositelů veřejné správy s rozsáhlým obvodem působnosti nebo se složitou funkční organizací jest považovati za samostatné podle obdoby ustanovení § 3, odst. 3.

§ 31

(1) Zaměstnanecké rady v zařízeních téhož nositele veřejné správy mohou zříditi souhlasným usnesením výbor zaměstnaneckých rad pro zařízení stejného druhu a téhož instančního stupně.

(2) Ministerstvo ochrany práce a sociální péče, na Slovensku v dohodě s povereníkem pro sociálnu starostlivosť, může stanovit k návrhu jednotné odborové organizace v dohodě s příslušným ústředním úřadem, že zaměstnanecké rady nositelů veřejné správy mohou zříditi souhlasným usnesením výbor zaměstnaneckých rad také, nejsou-li splněny předpoklady stanovené v odstavci 1.

§ 32

V zařízeních nositelů veřejné správy poskytne správa jednotnému fondu pracujících částku, jejíž výši stanoví vládní nařízení.

HLAVA V.**Rozhodčí komise a opravné řízení****§ 33**

(1) Rozhodčí komise zřizují se u okresních úřadů ochrany práce pro jejich obvody.

(2) Rozhodčí komise je příslušná rozhodovati

- a) o návrzích, stížnostech a sporech, které náležejí k příslušnosti rozhodčí komise podle tohoto dekretu a podle nařízení vydaných k jeho provedení,
- b) o sporech z důvodu činnosti závodní a podnikové rady, závodního důvěrníka a náhradních orgánů,

c) o sporech o rozsah práv a povinností závodního zastupitelstva zaměstnanců a jeho členů.

(3) Proti nálezu rozhodčí komise je přípustna stížnost pro vady řízení a nezákonnost k ústřední rozhodčí komise zřízené u ministerstva ochrany práce a sociální péče pro země České, na Slovensku u Povereníctva pro sociálnu starostlivosť.

(4) Organizace rozhodčích komisí a ústředních rozhodčích komisí, jakož i řízení u nich, bude upraveno vládním nařízením.

HLAVA VI.

Všeobecná, trestní a přechodná ustanovení

§ 34

(1) Zřízení, organizace a působnost závodních, podnikových a zaměstnaneckých rad a výborů zaměstnaneckých rad v podniku Československé státní dráhy a v podniku Československá pošta budou se zřetelem na zvláštní organizaci a účel těchto podniků upraveny vládním nařízením.

(2) Vládním nařízením budou upraveny také zřízení, organizace a působnost závodních, podnikových a zaměstnaneckých rad a výborů zaměstnaneckých rad ve vojenských závodech, úřadech, ústavech, podnicích a zařízeních.

§ 35

(1) Ustanovení hlavy první až čtvrté o zaměstnancích platí také o učních.

(2) Zaměstnanci podle tohoto dekretu rozumějí se také domácí dělníci, nepracují-i současně pro více podnikatelů. Vojenské osoby nepovažují se zaměstnance podle ustanovení tohoto dekretu.

(3) Ustanovení o členech závodní rady platí obdobně pro jejich náhradníky.

§ 36

Právní jednání, písemnosti a úřední úkony, jichž je třeba podle tohoto dekretu k plnění úkolů závodních (zaměstnaneckých) rad, závodních důvěrníků, podnikových rad nebo výborů zaměstnaneckých rad, jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 37

(1) Vězením do 6 měsíců a pokutou do 100 000 Kčs nebo jedním z těchto trestů bude potrestán, nejde-li o čin trestný přísněji:

- a) odpovědný správce závodu, který zasahuje do činnosti závodní nebo podnikové rady, jejich členů nebo závodních důvěrníků s úmyslem překážeti jim nebo je omezovati v plnění úkolů, které jim přísluší podle tohoto dekretu;
- b) odpovědný správce závodu, který úmyslně znemožňuje nebo překáží zaměstnancům závodu ve volbě závodní rady nebo závodního důvěrníka nebo překáží orgánu pověřenému přípravou voleb;
- c) odpovědný správce závodu, který v předložené účetní uzávěrce za uplynulý obchodní rok, v účtu rozvažném, v účtu zisku a ztráty uvede údaje, které jsou v rozporu s prvopisem těchto zpráv;
- d) člen závodní rady, závodní důvěrník, člen podnikové rady, člen náhradního orgánu závodního zastupitelstva nebo orgán jednotného fondu pracujících, který poruší povinnost mlčenlivosti (§ 14, odst. 2, § 24a, odst. 4) s úmyslem zjištným nebo s úmyslem, aby poškodil správu závodu,

- e) člen závodní nebo podnikové rady, závodní důvěrník nebo člen náhradního orgánu závodního zastupitelstva, který svémocným opatřením zasáhne do správy nebo provozu závodu tak, že tím byla způsobena porucha v řádném chodu závodu nebo hmotná škoda závodu.
- f) člen závodní nebo podnikové rady, závodní důvěrník, člen náhradního orgánu závodního zastupitelstva nebo orgán jednotného fondu pracujících, který jakýmkoli jiným způsobem hrubě poruší povinnosti vyplývající z jejich funkce.

(2) Byla-li uložena pokuta, buď zároveň pro případ její nedobytnosti uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.

(3) Trestní řízení provádějí okresní národní výbory, a to v případech uvedených v odstavci 1, písm. f) na návrh příslušného orgánu jednotné odborové organizace.

(4) Jednání nebo opominutí správy závodu proti předpisům tohoto dekretu stíhají, nejde-li o čin trestný podle odstavce 1, okresní úřady ochrany práce pořádkovou pokutou do 10 000 Kčs.

(5) Ustanovení předchozích odstavců neplatí pro zaměstnanecké rady a výbory zaměstnaneckých rad, jakož i pro závodní a podnikové rady v podnicích, uvedených v § 6, odst. 2. V případech, jichž se týkají ustanovení odstavců 1 až 4, se zjednává náprava cestou ústavní nebo služební (disciplinární) odpovědnosti správců těchto zařízení, po případě orgány těmto správcům nadřízenými.

(6) Kdo úmyslně nebo z nedbalosti způsobí, že prostředků jednotného fondu pracujících nebo prostředků jím přidělených bude použito k jiným než jím určeným účelům, zejména kdo jako člen (náhradník) závodního zastupitelstva pro takové použití hlasuje, bude, nejde-li o čin přísněji trestný, potrestán soudem pro přestupek vězením do 6 měsíců.

§ 38

(1) Zařízení, určená k blahu zaměstnanců závodu (§ 22, č. 6), zřízená přede dnem účinnosti tohoto dekretu, přecházejí na závodní radu závodu, jehož zaměstnancům slouží.

(2) Jmenní revírních rad v hornictví přechází na hornický odbor jednotné odborové organizace k účelu všeobecné sociální péče o horníky.

(3) Převody podle odstavců 1 a 2 budou provedeny podle předpisů, které stanoví vláda nařízením.

§ 39

Prvé volby do závodních (zaměstnaneckých) rad a volby závodních důvěrníků podle tohoto dekretu musí být provedeny do 2 měsíců ode dne vyhlášení volebního řádu.

§ 40

Dnem účinnosti tohoto dekretu pozbývají platnosti všechna ustanovení o věcech jím upravených. Zejména se zrušují:

1. zákon ze dne 25. února 1920, č. 143 Sb., o účasti zaměstnanců při hornictví na správě dolů a jejich podílu na čistém zisku, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící;
2. zákon ze dne 25. února 1920, č. 144 Sb., o závodních a revírních radách při hornictví, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící;
3. zákon ze dne 12. srpna 1921, č. 330 Sb., o závodních výborech, ve znění předpisů jej měnících a předpisy tento zákon provádějící;

4. článek LI zákona ze dne 21. dubna 1932, č. 54 Sb., kterým jednak doplňují se a mění zákony: ze dne 9. října 1924, č. 237 Sb., kterým se zřizuje Zvláštní fond pro zmírnění ztrát, povstalých z poválečných poměrů, ze dne 10. října 1924, č. 238 Sb., kterým se zřizuje Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé, a ze dne 10. října 1924, č. 239 Sb., o vkladních knížkách (listech), akciových bankách a o revisi bankovních ústavů, jednak upravují se některé poměry peněžních ústavů a jiných peněžních podniků a akciových společností;
5. § 9 zákona ze dne 22. prosince 1933, č. 251 Sb., o prodeji zboží za jednotné ceny, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících;
6. § 22 zákona ze dne 11. července 1934, č. 147 Sb., o zabezpečení nároků pojistníků v pojištění soukromém a o státním dozoru na soukromé pojišťovny;
7. § 103 zákona ze dne 12. dubna 1935, č. 77 Sb., o dopravě motorovými vozidly a jich zdanění;
8. vládné nariadenie zo dňa 13. júna 1939, č. 142 Sl. z., o rozpustení závodných výborov, závodných rád a revírnej rady a o menovaní nových.

§ 41

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr ochrany práce a sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Čl. II

Ustanovení § 9, odst. 1 dekretu č. 104/1945 Sb. ve znění tohoto zákona platí i pro závodní rady zvolené před účinností tohoto zákona podle čl. II vládního nařízení ze dne 5. listopadu 1946, č. 216 Sb., kterým se provádějí některá ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 104 Sb., o závodních a podnikových radách, pokud jejich činnost neskončila.

Čl. II.

(1) Na jednotný fond pracujících přechází nárok závodního zastupitelstva na podíl na čistém zisku (§ 24) a na příspěvek (§ 32), pokud podíl nebyl podle dosavadních předpisů již vyplacen. Vyplacený podíl nebo příspěvek, pokud ho nebylo řádně použito, jsou závodní zastupitelstva povinna odvésti jednotnému fondu pracujících podle směrnic vydaných příslušným orgánem jednotné odborové organizace.

(2) Do doby, než budou ustaveny orgány jednotného fondu pracujících, vykonává práva a plní povinnosti tohoto fondu příslušný orgán jednotné odborové organizace.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šoltész v. r.

